

- завдання в групі виконуються таким чином, що дозволяє враховувати та оцінювати індивідуальний внесок кожного члена групи;
- склад групи не постійний, він підбирається з урахуванням того, щоб з найбільшою ефективністю для колективу могли реалізуватися навчальні, учбові можливості кожного члена групи, залежності від складу та характеру роботи.

Керівники груп та їх склад «наближаються» підбираються по принципу об'єднання школярів різного типу, рівня освіченості, інформованості по даному предмету, сумісності учнів, що дозволяє їм взаємодоповнювати та збагачувати один одного.

Технологічний процес групової роботи містить наступні елементи:

1. підготовка до виконання групового завдання;
2. групова робота;
3. заключна частина.

Під час групової роботи вчитель виконує різноманітні функції: контролює хід роботи в групах, відповідає на питання, регулює суперечки, порядок роботи та у випадках крайньої необхідності, допомагає окремим учням і групі в цілому.

Співробітництво на уроці може використовуватись для рішення майже всіх основних дидактичних задач.

Таким чином, вивчаючи доцільність застосування навчання у співробітництві на практиці школи, можна прийти до висновку, що сукупність різних варіантів використання цієї технології відображає завдання особистісно орієнтованого підходу на етапі засвоєння знань, формування інтелектуальних умінь, необхідних і достатніх для подальшої самостійної дослідницької і творчої роботи в проектах. Учитель здобуває нову, не менш важливу для навчального процесу роль фасилітатора, едохкрата самостійної пізнавальної, дослідницької, творчої діяльності учнів. Його завдання більше не зводиться до передачі суми знань і досвіду, накопиченого людством. Він повинен допомогти учням самостійно добувати необхідні знання, критично осмислювати отриману інформацію, вміти робити висновки, аргументувати їх, використовуючи необхідні факти, вирішувати проблеми, що виникають [3].

Література

1. О.О.Любар Історія української школи і педагогіки. – Київ: Знання, 2003. – с.360 – 365.
2. Л.С.Нечипоренко Педагогічна культура. – Харків: ХДУ, 1993. – 146 с.
3. Ярошенко О.Г. Мала група учнів як навчальна одиниця шкільного класу // Біологія і хімія в школі.– 1996.-№ 1.– С 28-32.
4. Коллективная учебно-познавательная деятельность школьников. / Под ред. И. Б. Первина.– М.: Педагогика, 1985.– 143 с.

СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ПРИРОДНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Сердюк О.Г., Сердюк О.І. (Полтава)

Розуміння того, що якісна освіта є одним з основних ресурсів розвитку суспільства, породжує потребу змін у відношенні до освіти. Оскільки ключовою фігурою, що формує якість освіти, безумовно, є викладач, оцінка якості

професійної діяльності педагога в світлі вимог Болонської угоди висувається на перший план. Сьогодні як ніколи зростає потреба у фахівцеві, здатному удосконалювати зміст своєї діяльності за допомогою критичного, творчого осмислення і застосування передових педагогічних і інформаційних технологій.

Аналіз професійної діяльності викладачів вищої школи дозволяє констатувати, що вони, крім освітньої, виховної і розвиваючої, виконують ще цілий ряд взаємозв'язаних функцій: пропедевтичну, реабілітаційну, орієнтаційну, компенсаторну, функцію соціалізації[1].

Деякі автори, аналізуючи вимоги до викладача, стверджують, що повинна бути готовність до виконання цієї діяльності та певні якості, уміння. До таких якостей відноситься теоретична готовність, що складається з наступних умінь:

- складати робочі навчальні програми з предмету на базовому і профільному рівні;
- визначати найбільш раціональні види діяльності студентів по оволодінню навчальним матеріалом і передбачати складнощі в його освоєнні;
- визначати найбільш ефективні методи і прийоми ведення лекцій чи практичних занять;
- будувати логіку викладання предмету, виходячи з потреб і можливостей студентів природничого профілю навчання;
- систематично поповнювати свої знання шляхом самоосвіти та поглибленої наукової роботи у відповідності зі своєю спеціалізацією та науковими інтересами.

Практична готовність припускає наявність умінь:

- аналізувати і практично оцінювати навчальний матеріал, методичні посібники, програми курсів, засоби навчання і творчо їх використовувати.
- стимулювати експериментальну діяльність та самостійну роботу з різними джерелами інформації і базами даних, використовувати в навчальному процесі можливості інформаційних технологій;
- формувати у студентів досвід відповідального вибору і відповідальної діяльності, досвід самоорганізації.

Мотиваційна готовність виражається:

- в наявності стійкої мотивації професійного зростання;
- у розумінні необхідності оновлювати професійні знання і удосконалювати педагогічні уміння [1].

До важливих професійних якостей, за Кузьміною Н.В [3] відносяться: наукова і викладацька ерудиція, педагогічне мислення, педагогічна інтуїція, педагогічна імпровізація, педагогічна спостережливність, педагогічний оптимізм, педагогічна винахідливість, педагогічне передбачення і педагогічна рефлексія.

Для викладача вищої школи основним мотивом істинно педагогічної спрямованості є інтерес до змісту педагогічної діяльності. У педагогічну спрямованість, як вищий її рівень, включається покликання, яке співвідноситься в процесі свого розвитку з потребою у вибраній діяльності.

У найбільш узагальненому вигляді педагогічні здібності були представлені В.А. Крутецьким [2] який і дав їм відповідні загальні визначення.

1. Дидактичні здібності – здатність довести навчальний матеріал, роблячи його доступним, викладати матеріал або проблему ясно і зрозуміло, викликати інтерес до предмету, порушувати у студентів активну самостійну думку.

2. Академічні здібності – здібності та знання у відповідній області наук.

3. Авторитарні здібності – здатність безпосереднього емоційно-вольового впливу на студентів і уміння на цій основі добиватися у них авторитету (хоча, звичайно, авторитет створюється не тільки на цій основі, але й на ґрунті прекрасного знання предмету, чуйності і такту викладача).

4. Комунікативні здібності – вміння спілкуватися зі студентами, знайти правильний підхід, встановити з ними доцільні, з педагогічної точки зору, взаємини та наявність педагогічного такту.

Література

1. Бахтиярова В.Ф. Современные подходы к качеству образования. / Сборник учебно-методических разработок. Серия «В помощь преподавателям вузов». – Уфа: БИРО, 2007. – С. 65 – 69.
2. Крутецкий В.А. Психология. – М.: Просвещение, 1986. – 463 с.
3. Кузьмина Н.В. Основы вузовской педагогики. – Л: Изд-во ЛГУ, 1972. – 327 с.

МОНІТОРИНГ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРИ ФОРМУВАННІ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Сорокіна Г.Ю. (Полтава)

В умовах динамічного оновлення інформації, швидкого темпу науково-технічного прогресу, освіта покликана підготувати майбутнього фахівця, зокрема в галузі зв'язку, здатного до професійного життя та ефективного функціонування в сучасному суспільстві. Формування особистості з високим рівнем функціональної компетентності, до якої відносять в першу чергу технічну та наукову компетентність, вміння оперувати знаннями в житті та навчанні, вміння використовувати джерела інформації для власного розвитку, вміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології тощо [1], стає однією з актуальних освітніх проблем.

У створенні методики формування функціональної компетентності в процесі підготовки майбутніх фахівців зв'язку до професійної діяльності значну роль відіграє моніторинг навчальної діяльності студентів. Завдяки моніторингу можливо виявити різноманітні типи зв'язків структурних компонентів педагогічного процесу їх взаємовплив та відомості отриманих результатів до єдиної картини. Своєчасне отримання інформації про стан, динаміку, фактори розвитку навчально-виховного процесу, його результативність, перспективи розвитку дозволять своєчасно здійснювати корекцію цілісного процесу та його компонентів чим забезпечать відповідний рівень якості підготовки майбутніх фахівців, можливість прогнозувати та моделювати розвиток і стан рівня формування функціональної компетентності особистості

Для студентів є дієвим своєчасне опублікування прогнозних оцінок, що стимулюють їх до підсилення підготовки до предметів. Прогноз успішності студентів необхідний для керування процесом навчання та виявлення факторів, що впливають на цей процес [2]. Як один із варіантів розв'язання задачі застосування моніторингу є впровадження в навчальний процес інформаційно-навчального комплексу та використання таблиці особистих досягнень.

На підставі моніторингу та комплексного підходу до формування особистості можливе підвищення якості організації навчально-виховного процесу та